VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPŠ 1950. GADA 29. MARTA

Nr. 11 (5705)

28. JANVĀRIS CETURTDIENA, 1988. GADS

Maksā 3 kap.

● Pārkārtošanās: 27 dienas saimnieciskā aprēķina apstākļos

ĀRIJA HĻEVICKA (attēlā) uz Līvānu eksperimentālo bioķīmisko rūpnīcu atnāca 1976. gadā. Vispirms strādāja žāvēšanas iecirknī, pēc tam kļuva aparātu uzraudzītāja līzīna cehā.

Ārija vairākas reizes bijusi sociālistiskās sacensības uzvarētāja, par priekšzīmīgu darbu viņai piešķirts nosaukums «Labākā savā profesijā» un nosaukums «Republikas labākais ķīmiķis». Viņa aktīvi darbojas arī sabiedriskajā dzīvē: vada savas maiņas arodgrupu, ievēlēta rūpnīcas darba kolektīva padomē, kurai patlaban ir ļoti liela loma, jo kopš šī gada sākuma uzņēmums pārgājis uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanu.

J. SILICKA foto

Strādājot ar perspektīvas izjūtu

● Saspringta darba laiks... Tā var raksturot šī gada sākumu mūsu rūpnīcas plānotājiem, darba un darba algas nodaļas, grāmatvedības dienesta darbiniekiem.

Mēs vēlu, ar lielu nokavēšanos saņēmām uzņēmumam noteiktos ekonomiskos normatīvus (tos mums vajadzēja zināt jau pagājušajā gadā septembrī, bet uzzinājām tikai decembra beigās). Turklāt radušās problēmas grāmatvežu darbā: atceltas dažas agrāk spēkā esošās atskaišu formas, bet jaunas vēl nav izstrādātas. Zināmi sarežģījumi ir arī mūsu attiecībās ar banku. Par maksājumu kārtību. Piemēram, līdz katra mēneša 10. datumam mums jāizdara atskaitījumi valsts budžetā. Ja līdz šai dienai nav saņemta darba alga, tās izmaksa tiek atlikta līdz brīdim, kamēr uz mūsu rēķina bankā parādās jauni pārskaitījumi.

Domāju, šīs nebūšanas ir likumsakarīgas un drīz tiks likvidētas. Jo mums visiem vēl jāmācās saimniekot pašfinansēšanas apstākļos. Un jādara tas mierīgi, lietišķi, bez panikas.

Nesen rūpnīcas tehniskā padome izskatīja ražošanas attīstības un jaunās tehnikas fonda izmantošanas tāmi šim gadam. Ražošanas modernizēšanai plānojam izlietot 2,8 miljonus rubļu, apmēram 100 tūkstošus rubļu — jaunās tehnikas ieviešanas finansēšanai. Paredzams, ka turpmāk šīs summas pieaugs un bez bankas kredīta mums neiztikt.

Lieta tāda, ka beidzot sāksies celtniecības un montāžas darbi rūpnīcas paplašināšanā. Bez tam uz ražošanas attīstības fonda rēķina paredzēta pilsētas attīrīšanas iekārtu un katlu mājas rekonstrukcija. Iedalīt kapitālieguldījumus šim nolūkam patlaban nav iespējams. Te var būt tikai viens ceļš — līdzekļu uzkrāšana. 1988. gadu mēs sākām ne jau tukšā, bet februārī apspriedīsim iespējamos izdevumus 1989. gadam. Iekams pieteikt projektu dokumentāciju, iekārtas, viss rūpīgi jāapsver.

Vārdu sakot, jaunie saimniekošanas apstākļi mums liek domāt, meklēt, strādāt ar perspektīvas izjūtu. Kā tam arī jābūt.

J. LIEPA,

Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas galvenais inženieris

Skrējiens maisā?

● Darba ražīguma celšanas plānu Preiļu 21. pārvietojamā mehanizētā kolonna pagājušajā gadā izpildīja par 99,9 procentiem. Organizācijas vadītāji un speciālisti ir vienisprātis: tam par iemeslu bija ne tikai nelabvēlīgie laika apstākļi vien. Nu jau vairākas piecgades melioratoriem «no augšas» uzspieda uzdevumu nemitīgi kāpināt darba ražīgumu. Un neviens pat nepadomāja, kā kolektīvs šo uzdevumu izpildīs.

Protams, darba organizācijas pilnveidošana un disciplīnas nostiprināšana — tā ir rezerve. Bet šī rezerve, kā saka, nav neizsmeļama. Taču jaunas tehnikas un tehnoloģijas ieviešana kā bija tā arī palika «šaurā vieta». Mašīnu un mehānismu parks arvien vairāk nolietojas, tā atjaunošanas tempi ir vairāk nekā lēni. Īpaši tas attiecināms uz vienkausa ekskavatoriem, ar kuriem jāveic arvien lielāks darba apjoms, uz ceļammehānismiem. Nekādas sevišķas izmaiņas nav sagaidāmas arī šoreiz — pirmajā darba gadā pilna saimnieciskā aprēķina un pašfinansēšanas apstākļos. Jauno tehniku plānots piegādāt pat mazāk nekā pērn. Bet atļauja to iegādāties pašiem ne ar ko nav apstiprināta. Darba ražīgums attiecībā pret 1987. gada plānu gan jāceļ par 3,9 procentiem.

Pārejot uz jaunajiem saimniekošanas apstākļiem, ir arī citas neskaidrības. Melioratorus nopietni uztrauc tas, ka nav precīzu ekonomisko normatīvu, ka nepietiek projektu un tāmes dokumentācijas. Tikai, tā teikt, melnrakstā ir titulsaraksti darbiem, kuri jāveic par rajona saimniecību līdzekļiem (titulsaraksti bija jāiesniedz rajona agrorūpnieciskajai apvienībai). Nevar taču neņemt vērā to, ka rajona kolhozi un sovhozi tagad skaitīs katru kapeiku, un ir pilnīgi iespējams, ka pēdējā brīdī daži atteiksies no melioratoru pakalpojumiem. Un tad jo steidzami vajadzēs meklēt jaunu pasūtītāju. Katrā gadījumā jau tagad ir skaidrs: no līgumdarbu gada programmas 200 tūkstoši rubļu «karājas gaisā». Un var iznākt tā, ka pārvietojamā mehanizētā kolonna būs spiesta burtiski pa mazuminam vākt kopā līgumdarbus, kuru apjoms nepārsniedz 5 — 10 tūkstošus rubļu.

Bet apgāde? Stāvokļa ilustrēšanai ņemsim tikai vienu piemēru. Melioratoriem šogad nepieciešams 150 000 drenāžas cauruļu ar 50 milimetru lielu diametru. Tās izgatavo rūpnīca «Usma» Ventspils rajonā. Šis uzņēmums var noslēgt līgumu tikai par 33 000 cauruļu piegādi. Kur ņemt pārējās? Nozares ministrijā melioratorus centās nomierināt, sak, neuztraucieties, gan jau iztrūkstošo daudzumu dabūsim Lietuvā, Baltkrievijā. Un nevienam ministrijā prātā neienāca doma, ka projektā paredzēta mūsu republikā ražoto cauruļu cena, tāpēc melioratoriem Lietuvā vai Baltkrievijā izgatavotās caurules izmaksās gandrīz vai zelta vērtību. Un visparadoksālākā te ir rūpnīcas nostāja: «Mēs arī strādājam pašfinansēšanas apstākļos, tāpēc maza diametra lētas caurules mums nav izdevīgi ražot...».

Ministrijā neko konkrētu nevar pateikt arī par iekārtu komplektēšanu. Iai sekmīgi veiktu Preiļu 21. PMK mehānisko darbnīcu rekonstrukciju. Bet darbu līdzuzņēmējorganizācijas jau «min uz papēžiem», pieprasot līgumus, piegāžu grafikus utt.

Un vēl viens aspekts. Kolektīvā pilnīgu neizpratni radīja rajona izpildkomitejas dotais valsts pasūtījums maksas pakalpojumu sniegšanai. Te patiešām ir gan pamats sarūgtinājumam, gan viela nopietnām pārdomām, proti — pagājušajā gadā, neskatoties uz sava darba specifiku, melioratori tomēr sniedza maksas pakalpojumus par 3,6 tūkstošiem rubļu, bet šogad tie jāsniedz jau par 28 tūkstošiem rubu. Turklāt — neskaitot to apjomu, kuru uzliks ministrija (saskaņojot ar republikas Valsts plāna komiteju).

●

Vārdu sakot, situācija, kura patlaban izveidojusies Preiļu 21. pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā, ļoti atgādina pagājušā gada sākumu, kad melioratori pārgāja uz kolektīvo darbuzņēmumu. Arī pērn nebija nekādas metodikas. Un kolektīvam dotā zināmā brīvība ekonomisko un organizatorisko jautājumu risināšanā radīja vēlāk vienīgi augstākstāvošā orgāna pārmetumus: jūs, lūk, šito izdarījāt nepareizi, arī te vajadzēja rīkoties citādi utt. Kā tēlaini izteicās viens no maniem sarunu biedriem, tas viss ļoti atgādina skrējienu maisā. Liekas, ne kājas, ne rokas nav sasietas, bet paskriet tomēr lāgā nevar. Un cik tālu tā skriedams tiksi?

I. KOROĻOVA

KULTŪRAS DZIVE: INFORMĀCIJA

Vai piedalīsimies festivālā?

● Saskaņā ar PSRS Kultūras ministrijas, VACP, VLKJS Centrālās Komitejas un Vissavienības mūzikas biedrības centrālās valdes kolēģijas lēmumu Vitebskā notiks poļu dziesmu Vissavienības konkurss un festivāls.

Konkursā var piedalīties pašdarbības mākslas pārstāvji: solisti, vokālie un vokāli instrumentālie ansambļi. Katram konkursa dalībniekam nepieciešams sagatavot divas poļu autoru dziesmas, kuras var dziedāt poļu, krievu vai citās PSRS tautu valodās.

Rajona konkursam dalībnieki var pieteikties kultūras nodaļā līdz 10. februārim. Republikāniskais konkurss notiks 12. martā Ogrē. Vai piedalīsimies festivālā, pašdarbnieki?

Gatavojamies Mākslas dienām

● Sākusies rosīga gatavošanās šī gada Mākslas dienām. Tās atnāks reizē ar pirmajiem vizbuļiem. Patlaban tuvojas noslēgumam svētku plakāta konkurss, kurā piedalās visi Preiļu mākslinieki. Labākais plakāts tad arī aicinās mūs aprīlī uz gadskārtējiem svētkiem.

Ar mūsu mākslinieku veikumu varēsim iepazīties ne tikai rajona kultūras nama telpās, bet arī pilsētas iestāžu un uzņēmumu lielākajās zālēs. Protams, izpaliks arī bērnu zīmējumu konkurss. Starp Mākslas dienu novitātēm var minēt loteriju. Katrs mākslinieks apsolījis tai dāvāt vienu savu darbu.

V. Visockim — 50

● «Cilvēki klausās Visocki un attop, ka viņi ir cilvēki», — šie V. Šklovska vārdi kļuva par kopējās noskaņas izteicēju, kura svētdien valdīja Līvānu stikla fabrikas klubā.

Cetras stundas ilgo sarīkojumu «Dzejnieks, aktieris, pilsonis», kas bija veltīts PSRS Valsts prēmijas laureāta, aktiera un dzejnieka Vladimira Visocka piecdesmitgadei, organizēja fabrikas komjaunatnes komiteja. Tā iniciators un dvēsele — jauno speciālistu padomes priekšsēdētājs Vladimirs Markuļs.

Sarīkojumā skanēja V. Visocka dzeja un viņam veltītie dzejoļi, klātesošie iepazinās ar viņa biogrāfijas datiem un atmiņām par aktieri un dzejnieku. Videoaparatūra deva iespēju noskatīties V. Visocka uzstāšanos koncertos, fragmentus no kinofilmas «Vertikāle» un videofilmu.

V. RADIS

Hronika

VLADIMIRS BESSARABS (dzimis 1953. gadā, krievs, PSKP biedru kandidāts, izglītība — augstākā) apstiprināts par Līvānu stikla fabrikas galveno inženieri. Viņš 1980. gadā beidzis Ļeņingradas dzelzceļa transporta inženieru institūtu, strādāja par stikla fabrikas galveno konstruktoru.

VIKTORS SILOVS (dzimis 1951. gadā, krievs, PSKP biedrs, izglītība — augstākā) apstiprināts par Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta direktoru. Viņš 1984. gadā beidzis Rīgas Politehnisko institūtu, strādāja par kombināta direktora vietnieku kapitālās celtniecības jautājumos.

VERNERS VEIDE — Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta bijušais direktors — iecelts par republikāniskā projektēšanas un mājbūves tresta pārvaldnieku.

Partijas dzīve: vienotajā politdienā

Rajona viesis

Vērtību pārvērtēšanas laiks būvniecībā

Latvijas KP rajona komitejas plēnumā, kas notika pagājušā gada nogalē, tika ziņots, ka 1986. gadā celtniecības organizācijas mūsu rajona laukos neizpildīja darbus par 500 tūkstošiem rubļu, bet 1987. gadā — par 250 — 300 tūkstošiem rubļu. Rajona darbaļaužu sociālistiskajās saistībās 1987. gadam bija paredzēts pilsētās un ciemos nodot ekspluatācijā 29,4 tūkstoši kvadrātmetru dzīvojamās platības, bet šogad — tikai 13,1 tūkstoti kvadrātmetru. Tātad plānots samazinājums par vairāk nekā divām reizēm.

Par šiem un arī citiem faktiem domāju, iedams uz tikšanos ar Latvijas PSR Ministru Padomes kapitālās celtniecības nodaļas vadītāju Rodrigo Pelsi. Izvērtās ļoti interesanta un lietišķa saruna. Tā deva iespējas apjaust perspektīvas celtniecībā. Mūsu darba rezultāti tika skatīti uz visas nozares kopējā fona.

Galvenā atziņa pēc šīs tikšanās: celtniecības sfērā ilglaicīgs progress būs iespējams tikai tad, kad novērsīsim vietējās nebūšanas un kad tiks atrisinātas problēmas visas valsts mērogā. Jā, tieši visas valsts mērogā jāpilnīgo celtniecības vadības process, obligāti ievērojot ekonomikas nepielūdzamos likumus.

Kādā virzienā jāsakārto saimniekošanas mehānisms celtniecības nozarē? Vispirms cilvēki jāiemāca skaitīt naudu — uzņēmuma līdzekļus un savus rubļus. Nav normāli, ka celtniecības produkcija gadu no gada sadārdzinās. Piemēram, kvadrātmetrs dzīvojamās platības valstij izmaksā arvien dārgāk. Šādai izšķērdīgai saimniekošanai jādara gals. Arī mūsu rajonā.

Vissavienības presē, Centrālajā televīzijā (raidījumā «Pārkārtošanās starmetis») regulāri ir kritika par objektiem, kurus ceļ gadiem ilgi. Nepabeigtā celtniecība ir ļoti bīstama kaite — līdzekļi izdoti, taču to atpelnīšana kavējas. Rodrigo Pelsis minēja dažus uzskatāmus skaitļus: gada laikā visā PSRS celtniecībai izlieto apmēram 90 miljardus rubļu; ekspluatācijā nodod objektus par apmēram 53 miljardiem rubļu; nepabeigto objektu kopējā vērtība ir apmēram 275 miljardi rubļu (dati uz 1986. gada 1. janvāri). Lai pabeigtu visus iesāktos objektus (pie pašreizējiem celtniecības tempiem), vajadzīgi vismaz pieci gadi — ar noteikumu, ka šajā laikā neviena jauna objekta celšanu nesāks. Kā redzat, situācija ir visai sarežģīta. Tiesa, mūsu rajonā šādu ilgceltniecības rekordu nav. Taču pieminētais process savu negatīvo iespaidu vērš arī uz mums.

Rodrigo Pelsis atzīmēja, ka celtniecību (tāpat kā visas citas tautsaimniecības nozares) burtiski moka birokrātiskais pārvaldes aparāts. Desmit gadu laikā inženiertehnisko darbinieku īpatsvars celtniecībā strauji palielinājās: no 14 procentiem līdz 21 procentam. Rēķināsim: uz katriem 4 strādniekiem (mūrnieks, betonētājs, šoferis, metinātājs) ir vairāk nekā viens ražošanas komandieris. Tagad sākusies pārvaldes aparāta samazināšana. Celtniecības organizācijās inženiertehnisko darbinieku skaits jāsamazina vidēji par 40 procentiem, ministrijās kalpotāju skaits — par 50 — 60 procentiem. Arī mūsu rajona celtniecības organizācijās notiks pārvaldes aparāta ievērojama samazināšana. Šis process norit visai sāpīgi, piemēram, Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijā. Taču, kā visiem saprotams, tas ir vajadzīgs.

Štatu samazināšana dod garantiju, ka mazāk tiks sacerētas visādas instrukcijas, kuras, kā pierāda prakse, nereti ir pretrunīgas un aplamas. Piemēram, ir instrukcija, ka bērnudārzu ēkas nedrīkst būt augstākas par diviem stāviem. Kā tad iznāk? Savās mājās bērns kāpj jebkurā stāvā, bet bērnudārzā to nedrīksi pieļaut. Tagad nolemts, ka mūsu republikā bērnudārzi varēs būt arī trīsstāvu.

Celtnieki nereti sūdzas par materiālu trūkumu. Un patiešām — ar celtniecības materiāliem neesam pārbagāti. Taču arī šajā nozīmē rezerves vēl ir, bet — attiecīgas instrukcijas liedz jebkuru neieprogrammētu darbošanos.

Tagad, kad būs jāsāk skaitīt katrs rublis, situācija, domājams, mainīsies uz labo pusi. Tikšanās dalībniekiem tika pastāstīts šāds gadījums. Nesen kādā objektā pašā dienas vidū pazuda celtnieku brigāde. (Tiesa, tas gan notika Bauskas rajonā). Kā tā — laba un disciplinēta brigāde pēkšņi pametusi objektu? Sāka meklēt. Un atrada pie mājas, kuru bija paredzēts nojaukt. Tē celtnieki savāca visu derīgo, ko var izmantot savā objektā. Izrādījās, ka brigādē ieviesta čeku norēķinu sistēma. Kā redzat, strādāt taupīgi tagad kļuvis izdevīgi.

Aplūkosim vēl vienu parastu situāciju: objektā vajadzīgs autoceltnis. Agrāk to izsauca bez domāšanas — vajag, un viss. Tagad sāk rēķināt: autoceltnis ceļā pavadīs 2 stundas, atceļā — atkal 2 stundas, bet darbs te tikai pusstundai. Taču jāmaksā būs par visu izsaukuma laiku. Neizdevīgi. Un vīri strādāšanu organizē tā, lai autoceltnis būtu nodarbināts visu dienu. Cerams, ka pirmrindas pieredze ar laiku ieviesīsies arī mūsu rajona darba kolektīvos. Kaut gan — līdz vēlamajam ceļš vēl patāls. Taču sākts jau ir, piemēram, plānots drīzumā ieviest čeku norēķinu sistēmu Līvānu pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā un citos uzņēmumos.

Un vēl viena problēma: mūsu zemē celtniecības objekti ir ļoti materiālietilpīgi, proti, mēs galvenokārt izmantojam dzelzsbetonu. Citās valstīs arvien vairāk cenšas izmantot tērauda un alumīnija konstrukcijas. (Mazāk jānoslogo transports, jo būvdetalas ir vieglākas, arī ēkas montāža sokas raitāk utt.) Kas kavē pārorientēties? Liela bremze bija tas, ka celtniecības darbu apjomu plānoja kubikmetros. Iznāca tā — jo lielākas detaļas, jo ātrāk izpildīsi uzdevumu. Protams, momentā nespēsim pārorientēties, jo vispirms taču jāpārkārto būvmateriālu ražošana. Nepietiek arī tērauda un alumīnija — tātad jāpalielina metalurģijas uzņēmumu jaudas.

Celtniecības konveijera vissāpīgākā problēma ir kvalitāte. Lai to paaugstinātu, vairāk jāpielieto ekonomiskās svira, pat īāizmanto tā sauktais ekonomiskais presings. Konkrēti: būvkonstrukcijas, kurām ir defekti, celtnieki nepieņem, atsakās remontēt; papildizdevumus, kas rodas, šādus defektus labojot, sedz paši brāķdari.

Nobeigumā — launums: ar šī gada 1. janvāri 20 mūsu zemes pilsētās noteikta dzīvojamo māju un sociālo objektu celtniecības kvalitātes ārpusresoru kontrole. Rīgā valsts pieņemšana kontrolē objektus, kuru pasūtītājs ir Rīgas pilsētas izpildkomitejas kapitālās celtniecības pārvalde. Jauninājums, protams, tiks ieviests arī Preiļu rajonā. Un tad pati par sevi zudīs vajadzība žēloties par celtniecības darbu zemo kvalitāti. Brāķi izskaudīs.

Kā redzat — vērtību pārvērtēšana notiek arī celtniecībā.

K. PRIEDITIS

Mūsu informācija

Lietišķas tikšanās

Kā parasti, mēneša otrajā otrdienā notika kārtējā vienotā politdiena. Tās temats — «1988. gads — pārkārtošanās, demokratizācijas un atklātības tālākas padziļināšanas gads».

Rajona darba kolektīvos bija organizētas tikšanās ar Latvijas KP Centrālās Komitejas un Latvijas KP rajona komitejas lektoriem. Kirova un M. Gorkija kolhoza ļaudis tikās ar Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētāja vietnieku J. Lapši, rajona celtniecības organizāciju pārstāvji — ar Latvijas PSR Ministru Padomes kapitālās celtniecības nodaļas vadītāju R. Pelsi. Pie agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» kolhozniekiem bija ieradušies rajona galvenais ārsts Z. Pašķevičs un viņa vietnieki, kolhozā «Sarkanā ausma» — rajona iekšlietu daļas darbinieki.

Klausītāji lektoriem uzdeva ne mazums jautājumu, kuri attiecas uz rajona ekonomisko un sociālo attīstību.

I. STIKĀNE,
Latvijas KP rajona komitejas instruktore

Tas interesē daudzus

Ekonomika un veselības aizsardzība

Vienotās politdienas laikā izskanēja ne mazums jautājumu. Daži no tiem var izraisīt visu rajona iedzīvotāju interesi. Redakcija publicē šos jautājumus, kā arī atbildes uz tiem, kuras sniegušas attiecīgas amatpersonas.

Ar ko valsts pasūtījums atšķiras no plāna?

Plānu izstrādā kolektīvs, bet valsts pasūtījums uzņēmumam tiek uzdots veikt. Uzņēmuma plānā valsts pasūtījumam jāaizņem 70 — 80 procentu liels apjoms, valsts pasūtījumam jābūt pilnīgi nodrošinātam ar materiāli tehniskajiem resursiem, produkcijas cenām un piegādātājiem.

Vai uzņēmumi paši var noteikt produkcijas cenas?

Produkciju, kas ražota virs valsts pasūtījumā noteiktā apjoma, uzņēmumi var realizēt par cenām, kas paredzētas līgumos ar pasūtītājiem.

Vai saimniecība pati var izlemt, ko un cik sēt?

Saimniecībai ir visas tiesības plānot savu ražošanu patstāvīgi, taču tai obligāti jāizpilda valsts pasūtījums.

Šo kārtību reglamentē Likums par valsts uzņēmumu, kā arī PSKP Centrālās Komitejas un PSRS Ministru Padomes lēmumi Nr. 358 (1986. g. 20. martā) un Nr. 1248 (1987. g. 18. decembrī).

Kad tiks atrisināts jautājums par slimnīcas infekcijas slimību ārstēšanas nodaļas remontu?

Projektēšanas institūta «Komunālprojekts» Daugavpils nodaļa atzinusi, ka infekcijas slimību ārstēšanas nodaļas ēkas (Līvānos) tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, tāpēc te var izdarīt kapitālo remontu tikai atsevišķās vietās.

Kā tiks realizēts ārsta izvēles princips?

Rajonā ieviesta sistēma, saskaņā ar kuru pacients var brīvi izvēlēties iecirkņa ārstu. Tas gan pagaidām attiecas tikai uz pilsētu iedzīvotājiem. Tomēr jāpiezīmē, ka pilsētu iecirkņu terapeitiem grūti sniegt iedzīvotājiem medicīnisko palīdzību, jo trūkst gan transporta, gan arī benzīna.

Vienotā politdiena bija interesanti organizēta kolhozā «Vārkava». Uz tikšanos ar vārkaviešiem bija ieradies Latvijas KP rajona komitejas biroja locekļis, tautas kontroles rajona komitejas priekšsēdētājs M. Lomakins. Pirms lekcijas par radikālās ekonomiskās reformas īstenošanu viņš apmeklēja saimniecības mehāniskās darbnīcas, runāja ar mehanizatoriem. Tehnikas remonta gaita tika novērtēta pozitīvi. Tomēr noskaidrojās, ka ir rezerves, lai samazinātu darbam nepieciešamos izdevumus.

Konkrētie fakti bija lekcijas pamatā, runājot par radikālās ekonomiskās reformas pasākumiem. M. Lomakins, izmantojot piemērus no saimniecības dzīves, parādīja, kā tehnikas pareiza ekspluatācija ietekmē saimniecības tīros ienākumus, kādus labumus no ekonomijas un lauksaimniecības mašīnu racionālas izmantošanas var gūt katrs mehanizators. Viņš īpaši uzsvēra materiālās stimulēšanas uzlabošanos, sociālās sfēras attīstību.

ATTĒLA: M. Lomakins sniedz priekšlasījumu kolhoza «Vārkava» darba darītājiem.

J. SILICKA foto

Nodots apspriešanai

Kolhozu dzīves likums

Mūsu zeme gatavojas ievērojamam notikumam — Vissavienības kolhozniieku IV kongresam. Tagad visur sāk studēt un apspriest programmatisko dokumentu — kolhoza paraugstatūtu projektu, kas tiks iesniegts šim kongresam izskatīšanai. Šim dokumentam būs jākļūst par kolhoza dzīves likumu. Tajā ņemtas vērā un atspoguļotas lielās pārmaiņas, kas pēdējā laikā notikušas mūsu zemes un lauku dzīvē.

Mūsu agrorūpnieciskais komplekss aptver 26,7 tūkstošus kolhozu (tajā skaitā zvejnieku saimniecības). Tie ir lieli uzņēmumi ar augstu mehanizācijas līmeni. Mūsu zemes kolhozos strādā vairāk nekā 12 miljoni cilvēku. Saimniecību ražošanas jaudu un to agrorūpnniecisko potenciālu vērienīgi un pārliecinoši nosaka pamatfondi: rēķinot vidēji uz kolhozu, tie sasniedz 6,4 miljonus rubļu. Šo rādītāju nevar salīdzināt ar to, kāds tas bija laukos 1935. gadā — laikā, kad tuvojās beigām kolektivizācija. Toreiz vienam lauksaimniecības artelim bija 400 hektāri sējumu, tikai viens traktors (mašīnu — traktoru stacijā) un 13 govis.

V. I. Ļeņina izstrādātā un pamatotā kooperatīvā kolhozu saimniekošanas forma pierādījusi savu vitalitāti. Tā izturēja grūto pārbaudi kara gados un deva iespēju īstenot laukos milzīgus sociāli ekonomiskos pārkārtojumus. Arī tagad kolhozniieku ieguldījums mūsu zemes pārtikas fondā ir milzīgs. Kolhozi ražo pusi graudu, līdz 90 procentiem cukurbiešu, vairāk nekā 70 procentu saulgriežu sēklu, divas trešdaļas kokvilnas, apmēram 40 procentus piena un 27 procentus gaļas. Kopumā kolhozi dod gandrīz pusi lauksaimniecības sabiedriskā sektora kopprodukcijas un risina daudzas problēmas lauku dzīves sociālajā jomā.

Lepodamies ar paveikto, mēs protam saskatīt arī nepadarīto un negatīvo. Piemēram, pārāk šauri tika izprasta kooperācijas nozīme — līdz pēdējam laikam tās attīstība citās darbības jomās gandrīz netika praktizēta. Kurss uz demokratizāciju un atklātumu, uz aktīvu pārkārtošanos novērš agrākos traucējumus un aktivizē lauku ražotājspēkus. Tagad kolhoziem būs jāsaimnieko pilnīgas patstāvības un pašpārvaldes apstākļos, balstoties uz demokrātiskiem principiem. Tā ierakstīts kolhoza paraugstatūtu projekta pirmās daļas pirmajā pantā. Šā dokumenta tēzē un pantu apspriešana mobilizējoši ietekmēs mūsdienu lauku aktuālo problēmu risināšanu.

D. SMIRNOVS,
TASS komentētājs

● Tas traucē pārkārtošanās gaitai

Fragmenti no kādas sarakstes

jeb vēstījums par Līvānu stikla fabrikas enerģētiķiem

1. PROLOGA VIETĀ

«Transformatoru sekcijas durvīs ir lielas spraugas. Pa tām transformatorā var iekļūt savvaļas dzīvnieki: kaķi, žurkas...».

(Izraksts no akta par elektroiekārtu tehnisko stāvokli un elektroenerģijas racionālu izmantošanu, kuru 1987. gada 17. septembrī, apsekojot Līvānu stikla fabriku, sastādija Latvijas PSR Galvenās enerģētikas un elektrifikācijas ražošanas pārvaldes Valsts enerģijas uzraudzības un sadales uzņēmuma Daugavpils energokontroles inspekcija).

...Šo rindu autoram likās neticami, ka pieminēto sugu dzīvnieki spētu sastrīdēties par ...oficiālu dokumentu, proti, par aktu, kas ataino situāciju elektroiekārtu tehniskajā sakārtotībā un elektroenerģijas racionālā izmantošanā. Un tomēr tā notika. Par to vēstīs šī sirsnīgā un iejūtīgā notikuma hronika.

Bija tā: vieni, kā paši atzīst, «savas mulķības pēc» centās, lai pieminētais dokuments taptu, bet pretējā nometne, protams, darīja visu, lai šī rakstu piemineķļa nebūtu. Sacītais attiecas arī uz šo feļetonu, kura nosaukums ir «Fragmenti no kādas sarakstes jeb vēstījums par Līvānu stikla fabrikas enerģētiķiem».

2. PIRMĀ VĒSTULE

«Energokontroles inspekcijas ievērībai!

Mēs, savvaļas kaķi, kuri regulāri apmeklējam Līvānu stikla fabrikas teritoriju (īsuma labad šo vietu saucam par Stiklinieku), par jo daudzām lietām esam ļoti labi informēti. Īpaši mūs uztrauc šāds fakts: pēdējā laikā fabrikas Galvenā Enerģētiķa (viņa uzvārdu mēs savas glupības dēļ nezinām) un Draugu Enerģētiķu (arī viņus vārdos saukt nezinām, jo bērnībā kopā neesam spēlējušies) klajas nolaidības dēļ mums ir kļuvis bīstami uzturēties Stiklinieka teritorijā. Tā tik skaties — sāksi žāvāties un staipīties, uz mirkli aizmirsīsies, un... tevi nebūtībā aizraus strāvas trieciens. Konkrēti fakti? Lūdzu! Piemēram, transformatoru punktā Nr. 3 (varbūt, ka tā ir apakšstacija Nr. 3, mēs, neizglītotie kaķi, to nezinām) transformatoru sekcijas durvis ir ar spraugu. Protams, kādam tā ir tikai sprauga, bet mums tā ir kapavieta. Proti, tikko zinkārības pēc iebāzīsi tur savu degunu, tā saņemsi 6 000 voltu stipru belzienu. Oi! Tad i ņaudiens vairs pāri nepaliek. Tāpēc lūdzam jūs pēc iespējas ātrāk atbraukt uz Stiklinieku. Mēs, neizglītotie dzīvnieciņi, jums visu parādīsim, visu sīki izstāstīsim.»

3. VĒSTULE, KURĀ GUDRĀS ŽURKAS APSŪDZ SAVVAĻAS KAĶUS

«Mums ir kļuvis zināms, ka neizglītotie savvaļas kaķi uzrakstījuši apvainojošu dokumentu, apsūdzējuši mūsu Draugus Enerģētiķus. Neticiet šim papīram! Fakti apliecina pretējo: nesen mēs, žurkas, pa spraugu salīdām transformatoru sekcijā, taču nekas nenotika — visas dzīvas. Viena gan dabūja strāvas belzienu, taču pati vainīga. Cik reižu nav skaidrots, ka kailam elektrības vadam nedrīkst tīt apkārt asti. Nē, šī māsa uzskatīja sevi par visgudrāko. Un tagad, protams, viņa var ganīties tajos elles labirintos.

Ja savvaļas kaķi arī turpmāk cels neslavu mūsu sirsnīgajiem Draugiem Enerģētiķiem, tad ziniet un iegaumējiet, ka šiem sūdzmaņiem nekad nedrīkst ticēt. Elektrības aprūpētāji ir mūsu draugi, viņi paši jau saprot, ko dara. Dzirdējām, ka runā par nepilnībām elektroiekārtu tehniskajā apkopē, par kļūmēm elektroenerģijas racionālā izmantošanā. Mēs, žurkas, protams, visus šos tehnikas smalkumus nepārzinām (kur nu vēl glupie kaķi!). Taču savu gan lūdzam: nepievērsiet uzmanību faktam, ka transformatoru punktā Nr. 1 strāvas sadales iekārtai (0,4 kilovoltu) iekšējās sienas ir netīras, ka redzamas pēdas pasen bijušiem kāda šķidruma notecējumiem. Lieta ļoti vienkārša — nav izdarīts kosmētiskais remonts. To izdarīs, un viss būs kārtībā!

Vai arī tāds sīkums: transformatoru punktā Nr. 3 daļa kabeļu, kuri pievada strāvu ceham Nr. 2, nav pasargāti no mehāniskas bojāšanas, bet metāla pārvalks, kā saka, tūras tikai uz goda vārda. Vai gan par minēto būtu jāvaino Galvenais Enerģētiķis, ļoti cienītais biedrs J. Petrovs? Vai viņa vietnieks A. Ozoļņikovs? Viņi taču savā laikā reizes desmit (iespējams, ka pat vairāk) lika saprast ceha Nr. 2 priekšniekam D. Terentjevam, ka nav labi, ja mašīnas, kuras ved dažādas kravas, šos pārvalkus bojā. Neuzklausa šos aizrādījumus, neuzklausa...

Neticiet, ja jums stāstīs, ka postu var nodarīt nenosegti strāvas pārvades kabeļi vai, piemēram, voltmetru un ampērmetru nepielietošana vienā otrā vietā, ka vietumis nav uzrakstu «Ieslēgts» vai «Izslēgts», ka nav norādes par tā sauktajām fāzēm, ka pilnībā ņav nokomplektēta darba drošības tehnika un tā tālāk. Neticiet!

Kas tur sevišķs? Nu, palaiskojās mazliet. Neuzrakstīja. Neiedomājās, ka vajag. Nav vēl sasnieguši, nav izauguši līdz līmenim, kādu prasa pārkārtošanās.

Jā, par līmeni. Savvaļas kaķiem tas ir gaužām zems, tāpēc kaķu sūdzības un ziņojumus nekādā gadījumā neuzklausiet. Mūsu, žurku, intelekta līmenis ir vispārzināms un augsts. Par to mēs esam pārliecinātas. Tāpēc lūdzam visnotaļ izmantot mūsu radošo enerģiju un uzticēt mums darbu kompleksu, kas definējams šādi: neatliekamie un perspektīvie pasākumi, kas veicami, lai Līvānu stikla fabrikā uzlabotu elektroiekārtu apkopi. Neaizmirstiet arī mūsu māku attiecīgas literatūras sameklēšanā un mācību programmu sastādīšanā (elektroiekārtas apkalpojošā personāla kvalifikācijas paaugstināšanai). Mēs, žurkas, kaut tūlīt esam gatavas sākt ierīkot siltumizolāciju vairākām elektrokrāsnīm (runā, ka tiekot izniekots daudz elektrības).

Vienlaikus uzsveram, ka visu atbildību ņemam uz sevi. Apgalvojam, ka realizēto pasākumu kvalitāte nebūs sliktāka par pašreiz konstatēto. Visu to labāko: žurkas.»

4. KAĶU OTRĀ VĒSTULE

«Atvainojiet par traucējumu, bet mēs, glupie kaķi, izsakām savas bēdas. Ticiet, tikai ārkārtēji apstākļi un notikumi piespieda mūs atkal rakstīt ziņojumu.

Briesmas mūsu dzīvībām ir divkāršojušās. Atgādinām, ka 1987. gada 26. augustā (cik zīmīgi: 13 + 13 = 26) stikla fabrikā ražošana apstājās. Kāpēc? Nebija elektrības, jo ekskavators pārrāva kabeļus. Interesanti ir tas, ka nelaimīgo vietu norādīja paši enerģētiķi, sak, rociet te! Mēs, kaķi, izspriedām, ka enerģētiķi nekavējoties jāsauc pie atbildības. Lai ievieš vajadzīgo kārtību! Citādi mums pavisam nav dzīves. Piemēram, naktīs nespējam iemigt — nedeg lampiņas, un mums tumšā uzmācas bailes. Runā jau, ka elektrību pieklājas taupīt. Nestrīdamies. Taču ...kāpēc vienā acī skabargu redz, bet otrā — pat baļķi nemana? Un vispār — elektrībā burtiski peldam kā nieres pa taukiem. Ir dažas telpas, kuru logi pagalam aizķepuši — gaisma cauri nespīd. Tāpēc te augu dienu deg spuldzes. Neaizmirstiet, ka vietumis nav apmainīti bojātie gaismekļi, ka reizumis netiek aizvērti aizbīdņi (piemēram, ventilācijas sistēmā), ka.. Sādu faktu uzskaiti varētu turpināt. Gada laikā uzņēmums nelietderīgi iztērē vairāk nekā 100 000 kilovatstundu elektroenerģijas. Klāt liksim arī to strāvas daudzumu, kuru būtu iespējams papildus ieekonomēt (enerģētiķi gan par šiem jautājumiem domā visai maz), un tad iegūstam varen iespaidīgu skaitli — 500 000 kilovatstundas. Jā, tik daudz strāvas Stiklinieką ik gadus varētu neizmantot. Solīda rezerve!

5. EPILOGA VIETĀ

«Energokontroles inspekcija īpašu uzmanību pievērš šādiem faktiem: nepieļaujami, ka Līvānu stikla fabrikā nav uzskaitīti tie darbi, kuri iekārtu ekspluatācijas laikā jāizpilda pēc attiecīgiem rīkojumiem; nepieļaujami, ka nav sastādīts saraksts par personām, kuras minētos rīkojumus ir tiesīgas dot; nav organizētas mācības, kurās strādājošie apgūtu elektroiekārtu tehniskās ekspluatācijas un darba drošības tehnikas jaunos noteikumus; nav gādāts, lai elektrības sadales dēli būtu nepiederošām personām nepieejami (noslēgti); tiek pieļauts elektroenerģijas tiešs pārtēriņš un netiek izmantotas rezerves elektroenerģijas taupīšanai...».

●

Pabrīnīsimies arī mēs par to galšo vieglumu, ar kādu pagājušajā gadā Līvānu stikla fabrikā gāja pretim visai negatīviem rezultātiem. Vai uzņēmuma energodienesta darbinieki pavisam aizmirsuši vecu patiesību, ka kārtību vajag ne tikai ieviest, bet arī visu laiku godā turēt?

Z. BURIJS

● VIRSRAKSTĀ liktā jautājuma zīme — tā ir cerība, ka viss vēl nav zaudēts. Tāda pārliecība ir, to apliecina arī viens otrs fakts. Bet daudzi fakti rada bažas. Un šo negāciju (kas, bez šaubām, dara kaunu pilsētai) uzskaitījums būs pagarš.

Reids

Zaudējam pozīcijas?

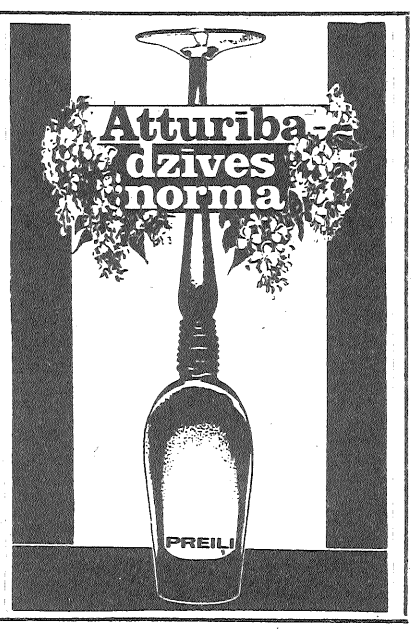

15. janvāris. Piektdiena. Pulksten 18.00 reida brigāde brauc uz Līvānu pilsētas tā saukto rūpniecības zonu. Mūsu mērķis — pārbaudīt, kā tiek ievēroti likumi par cīņu pret žūpību un alkoholismu rūpniecības uzņēmumos, celtniecības organizācijās, arī kopmītnēs. Strādājam pēc stingra grafika — lai pagūtu visur pabūt un visu noskaidrot. Pēc gāzes saimniecības un koksnes konstrukciju rūpnīcas teritoriju apskates liekas, ka iecerēto ritmu ieturēsim.

Bet... kas nu deval **Republikāniskā projektēšanas un mājbūves tresta specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas** teritorijā mūs palūdz ierasties telefona zvans no posteņa Nr. 3 — ārpusresoru apsardzes dienesta darbiniece lūdz palīdzību, lai aizdabūtu mājās trīs brašuļus. «Brīdināju, bet viņi neliekas ne zinis». Saprotam, ka situācija nopietna — teritorijā ir lielas materiālas vērtības. Nākas iepazīties. Autobusā, kurš tikko atgriezies no objekta, ērti iekārtojušies šoferi I. Otaņķis, E. Treide un krāsotājs A. Augšpulis. Liekas — tāda nevainīga patērzēšana pēc darbā aizvadītas nedēļas. Bet... alus pudeļu sabiedrībā. Jaunie cilvēki tā arī nesaprata, kāpēc viņu darbošanās tika precīzi fiksēta. Paskaidrojam: par tā paša «nevainīgā» alus dzeršanu darba vietā. Informējam, ka šāda rīcība tiek kvalificēta kā pārkāpums, par kuru administratīvi soda.

Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts. Te sākusies vakara maiņa. Ķieģeļu ražošanas ceha meistare L. Pankova apgalvo, ka darba vietā neviena iereibuša nav. Iespējams. Bet... kurš tad pavisam nesen te iztukšojis grādīga dzēriena pudeli? Šī pudele steigā nomesta turpat garderobē. Līdzās 50 litru lielam traukam, kurā ielieta sālsskābe. Kāpēc sālsskābe glabājas sadzīves telpās? Interesanti, ko par šo tēmu domā uzņēmuma darba drošības dienesta ļaudis?

Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas mehanizācijas iecirkņa teritorija mūs it kā gaidījusi — vārti ir plaši atvērti, varam te iebraukt kā personīgajā garāžā. Tiesa, pēc tam gan parādījās sargs (noskaidrojām, ka dežurēja P. Mikulāns). Jāatgādina, ka sarga uzdevums ir ne tikai pārbaudīt caurlaides, bet arī pieņemt uzraudzīšanai visas ēkas (kad beidzas darbs). Tātad — jau sen vajadzēja būt aizslēgtai virpotāju darbnīcai. Tad varbūt tā netiktu pārvērsta par vietējās nozīmes krodziņu. Uzreiz jāteic, ka nācās vērot iespaidīgu skatu. Ap «dzīru galdu» — trokšņaina kompānija, kuru veidoja Līvānu PMK šoferi un mehanizatori.

Pēc pirmā izbīļa vīri sāka ieņemt aizsardzības pozīcijas. Un ekskavatorists Viktors Ņevzorovs (tieši viņš bija pagādājis piecus litrus kandžas) ar stīvu mēli lūkoja noskaidrot pašu svarīgāko: «Kurš jūs šeit atsūtīja?». Viņa darbabiedrs A. Veikšāns iecēla sevi par advokātu žūpotājiem. Mums nācās noklausīties īstu filozofisku traktātu, kas bija ilustrēts ar citātiem no radio un televīzijas pārraidēm par tēmu «Atturība — dzīves norma». Nenoliegsim — bija interesanti klausīties. Taču... bija arī skumji. Kaut vai tāpēc, ka samērrūdīto iemetēju kompānijā atradās gados jaunais šoferis Alberts Grāvītis.

Godīgi sakot — mēs negribētu būt organizācijas vadītāja O. Bubnovska vietā, kad viņu palūdzām ierasties pie šī «dzīru galda». Paliekam stingrā pārliecībā, ka administrācija, arodbiedrības komiteja, darba kolektīva padome šo notikumu novērtēs principiāli. Domājams, ka sods būs bargs — īpaši tāpēc, ka žūpoja cilvēki, kuri diendienā saskaras ar tehniku.

Kā šī iedzeršana ietekmēs situāciju ģimenēs? Piemēram, Jāņa Urbāna ģimene mitinās kopmītnē (Līvānos, Rīgas ielā 26/28), kur dzīves apstākļi ir neapmierinoši, kur arī iemājojis «zaļais pūķis». Ģimene pelnījusi lielāku dzīvojamo platību, bet ģimenes «galva» ar šo žūpošanu būs atbīdījis dzīvokļa saņemšanas rindu uz patālāku laiku.

Reida noslēgumā — vēl viena «dzīres». **Līvānu maizes ceptuvē.** Ieradāmies tur apmēram pulksten 20.30. Darbojošās personas: Preiļu specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas atslēdznieks E. Veigulis, maizes kombināta atslēdznieks J. Kudiņš, Latvijas Patērētāju biedrību savienības autobāzes šoferi V. Grauziņš, A. Krasņakovs. Darbošanās — līdzīga Līvānu PMK. Taču vīru reakcija nebija tik vētraina (droši vien tāpēc, ka kandžas deva bija mazāka). Taču kandžas piegādātājam E. Veigulim (tāpat kā V. Ņevzorovam) nāksies atbildēt likuma priekšā — pēc Latvijas PSR Administratīvo pārkāpumu kodeksa 169. panta.

Un pārējie? Vai izspruks sveikā? Domājam, ka sodu saņems visi. Taču vieglāk no tā nekļūst. Secinājums ir viennozīmīgs: vairākos Līvānu uzņēmumos un organizācijās «zaļais pūķis» atkal rīko dzīres. Taču žūpības un alkoholisma apkarošanai izveidotās komisijas (arī pilsētas izpildkomitejā), biedru tiesas, arodkomitejas, bez šaubām, jebkurā brīdī sniegs labskanošus ziņojumus, informēs par jo cerīgām prognozēm, ka ...samazinās, retāki kļūst...

Cik viss jauki? Bet — ko lai dara ar faktiem, kuri ir tik ietiepīgi?

Reidā piedalījās: Latvijas KP rajona komitejas otrais sekretārs P. ROMANOVS, Līvānu milicijas nodaļas priekšnieks N. KAZENKO, iecirkņa inspektors D. RADUNAJEVS, laikraksta korespondente I. KOROĻOVA.

● Tiem, kuri apmeklē bibliotēkas

Jaunās grāmatas

Izdevniecība «Avots» laidusi klajā grāmatu **«No Daugavas līdz Vjatkai»**. Krājumā stāstīts par Kirovas apgabala un mūsu republikas draudzīgajiem sakariem, kas kopš Raiņa un Stučkas trimdas gadiem vēsturiski izveidojušies un vēlāk attīstījušies cīņā par padomju varu un Lielajā Tēvijas karā. Autori — gan Latvijas, gan Kirovas apgabala literāti, žurnālisti un sabiedriskie darbinieki — iepazīstina lasītājus ar interesanto un savdabīgo novadu, ar tā cilvēkiem, ar pilsētu, kuru kara gados dēvēja par Latvijas PSR galvaspilsētu, jo tajā bija apmetusies mūsu republikas valdība, dzīvoja daudzi kultūras un mākslas darbinieki, iznāca laikraksts «Cīņa».

Rakstu krājumā **«Darbaudzināšanas politehniskā virzība»** iztirzāti aktuāli skolēnu politehniskās izglītības satura jautājumi, parādīta politehniskuma principa realizēšana skolēnu profesionālajā apmācībā starpskolu mācību un ražošanas kombinātos, lauku vidusskolās.

Ilmas Grauzdiņas grāmata **«Tūkstoš mēlēm ērģeles spēlē jeb Grāmata par Latvijas ērģeļu būvētājiem, spēlētājiem, instrumentiem un mūziku»** iepazīstina ar Latvijas ērģeļkultūru gadsimtu ritumā — no pirmajām ziņām par ērģelēm Latvijas teritorijā (13. gs.) līdz mūsdienām. Tas ir kultūrvēsturisks un muzikoloģisks pētījums par instrumentu būvi un ievērojamāko meistaru darbību, atskaņotājmākslu un pedagoģiju, komponistu jaunradi ērģeļmūzikas žanrā.

Rakstu krājuma **«Teātris un dzīve»** 31. laidiena autorī tiecas iekļaut latviešu teātri visā mūsu zemē notiekošajos pārmaiņu procesos un apzināt tā lomu šodienas cilvēka garīgās pasaules veidošanā. E. Smiļģa simtgade iezīmēta kā tagadnes teātra problēmu izgaismotāja. Portretēti R. Zagorskis, R. Ancāns, Ņ. Ņeznamova, R. Plēpis, D. Eversa. Nodaļā par teātri citās republikās — E. Nekrošus metaforiskais teātris.

Krājumā **«Tautasdziesmu vācelīte»** ievietotas pazīstamāko latviešu tautas dziesmu melodijas ar tekstiem bez pavadījuma. Krājumu paredzēts izmantot muzikālās audzināšanas stundās vidējās un vecākajās klasēs, kā arī ārpusstundu darbā. Krājumu daļēji var izmantot arī latviešu valodas un vēstures stundās, mācot latviešu folkloru un Latvijas PSR vēsturi.

Ingas Flēmingas grāmatā **«Zīdaiņa attīstība un attīstības traucējumi»** aprakstīti bērnu motoriskās attīstības traucējumi, kurus izraisījuši smadzeņu bojājumi. Uzsvērts, ka prognoze atkarīga no maksimāli agras diagnostikas un ārstēšanas. Ļoti sīki apskatīta gūžas locītavas funkcija, šīs funkcijas traucējumu diagnostika. Aprakstīta slimo bērnu kopšana.

Filologijas zinātņu doktore Ingrīda Sokolova grāmatā **«Pasaulē, antipasaulē»** analizē LPSR Nopelniem bagātā kultūras darbinieka, LPSR Valsts prēmijas laureāta Miervalda Birzes daiļradi ciešā saskarē ar viņa dzīvi.

Grāmatā **«Paliekamdziesma»** ir iekļauta daļa no 1985. gada periodiskās preses materiāliem, kas saistīti ar Kr. Barona simtpiecdesmitgadi. Tās centrā vēstījumi par jubilejas norisi Latvijā un ārpus tās robežām. Krājumā ievietots bagātīgs ilustratīvais materiāls un hronika (1981. — 1985.).

Māras Svīres jaunās grāmatas **«Tik vienu vizošu zvaigzni...»** galvenā varone Alma Loite, juzdamās vientuļa, nesaprasta un nevienam nevajadzīga, pēc daudziem gadiem atceras sava mūža zvaigžņu stundu, kad dzīvei saturu un jēgu piešķīra ideāli. Tas ir 1917., 1918. gads Rīgā, laiks, kad lielajai brīvības un taisnības pilij atrautas durvis un tiek stāstīts, cik brīnišķīgi tur iekšā, tomēr ļaudis vēl mīnājas pie sliekšņa, cits citu mudinādami, daudzi arī neticēdami un nezin ko gaidīdami, līdz Rīgu okupē Vācijas ķeizara Vilhelma II karaspēks un brīvības pils durvis aizkrīt ciet.

Alberta Bela grāmatā **«Cilvēki laivās»** apkopoti trīs romāni. Publicējot līdzās «Sitienu ar teļādu» un «Bezmiegu», autora nolūks nav bijis pretstatīt centrālos tēlus, drīzāk gan parādīt dažādību, gan pilsētu, gan lauku vidē. Rakstnieks uzdod nopietnus jautājumus, bet nesniedz pamācošas atbildes. Darbības laiks — sešdesmito gadu sākums. Romāna «Cilvēki laivās» darbība risinās Kuršu kāpās pagājušā gadsimtā vidū. Galvenā ideja — lielu grūtību priekšā cilvēkiem jāaizmirst savstarpējās ķildas un interešu pretišķības, jo tikai kopīgiem spēkiem var saglabāt dzīvību un pavardu.

Pazīstamā latviešu padomju prozaiķa Egila Lukjanska jaunajā romānā **«Atnāc un paņem»** tā galvenais varonis Niks Kristans tēlots sarežģītā dzīves posmā: pēc vidusskolas beigšanas viņam jāizšķiras par savu turpmāko dzīves ceļu, un to viņš izvēlas grūtu, neikdienišķu — Niks nolēmis kļūt par kinorežisoru.

Grāmatas **«Ugunsgrāmata»** autori (J. Lapsa, N. Kokorēvičs, L. Vāczemnieks) stāsta par padomju un partijas darbinieku čekistu Longinu Avdjukeviču, kas visu savu dzīvi veltījis mūsu republikai, padomju varas atjaunošanai Latvijā, tās aizstāvēšanai Lielā Tēvijas kara gados un nosargāšanai pret ienaidnieku tīkojumiem pēckara posmā.

Jezups Laganovskis savā grāmatā **«Pasaules atklāsme»** dalās atmiņās par savu bērnību un skolas gadiem, par dzimto Latgali un tās cilvēkiem.

Jaunās paaudzes dramaturgu (L. Stumbres, J. Jurkāna, H. Paukša, A. Zeibota, U. Segliņa, D. Grīnvalda) lugās, kas apkopotas krājumā **«Virtuss»**, atspoguļojas viņu attieksme pret būtiskām mūsu ikdienas parādībām, kā arī pret pagātnes vērtībām un nākotnes ideāliem. Jaunie dramaturgi asi vēršas pret noveco-jušām un sabiedrības progresu kavējošām parādībām — patiesības noklusēšanu, glēvumu, inertumu.

Krājumā **«Kamenes»** apkopotas latviešu epigrammas. Tajā ievietoti 121 latviešu pirmspadomju un padomju dzejnieka un rakstnieka darbi: J. Alunāna, R. Blaumaņa, A. Upīša, J. Sudrabkalna, A. Skalbes, I. Ziedoņa u. c. Grāmata ilustrēta.

Jāņa Sirmbārža grāmatā **«Velna ducis»**, kas pēc paša autora rēķiniem ir viņa trīspadsmitā dzejoļu grāmata, ievietoti ilgākā laika posmā rakstīti dzejoļi, kas dažādu iemeslu dēļ līdz šim nav tikuši iespiesti. Krājumu papildina fotogrāfijas no dzejnieka personiskā arhīva.

«Savā piektajā dzejoļu krājumā **«Pacelt no zemes vārdu»**,» saka Laima Līvena, «centos panākt lielāku vārda un emocijas sakritību, dzidrāku un precīzāku skanējumu, centos izvairīties no uzmācīgām un apnicīgām melodijām».

Georga Mintauta **«Naktsvijoļu mūzika»** ir pasakas par zvaigznājiem, kuru varoņus vieno uzticība izvēlētajam mērķim, pienākumam, draudzībai un mīlestībai. Dažas pasakas veltītas žanra klasiķiem — Selmai Lāgerlēvai un Kārlim Skalbem.

Sērijā «Klasikas bibliotēka» iznākusi L. Feihtvangera grāmata **«Dēli»**. Šajā darbā ievērojamais vācu rakstnieks (1884. — 1948.) turpina romānā «Jūdu karš» aizsākto stāstu par jūdu vēsturnieku un rakstnieku Josefu Flāviju.

Tēlojot mūsu ēras pirmo gadsimtu, L. Feihtvangers spilgti atsedzis arī mūsdienās tik aktuālo kosmopolitisma un nacionālo jūtu pretrunu.

Romāns **«Riteņi»** ir sociāli asākais amerikāņu rakstnieka Artura Heilija (dz. 1920. g.) darbs. Spraigā darbība notiek Detroitā, aptverot visus iedzīvotāju slāņus no autorūpniecības Lielā Trijnieka prezidentiem līdz konveijera strādniekiem. Autors skar aktuālākās ASV problēmas — rasu naidu, bezdarbu un mafijas patvaļu.

Pazīstamā Peru rakstnieka Mario Vargasa Ljosas (dz. 1936. g.) romāns **«Kapteinis Pantaleons un Sieviešu Labo Pakalpojumu Rota»** ir viens no viņa visizcilākajiem darbiem un ierindojas pasaules literatūras sociālās satīras visspožāko sasniegumu vidū. Autors formas ziņā neparasti uzrakstītajā darbā, kur scēniski veidotais autora vērtējums mijas ar birokrātisku pavēļu, ziņojumu un pārskatu, kā arī radiorunas un avīžu publikāciju tekstiem laudams vaļu groteskiem smiekliem, nesaudzīgi atmasko buržuāziskās valsts birokrātisko mašīnēriju, oficiālo garīdzniecību un pērkamos masu informācijas līdzekļus.

I. BATARĀGA,
Preiļu rajona centrālās bibliotēkas vecākā bibliogrāfe

Redaktors V. PETROVS

TV VIĻŅA

28. janvāris. 8.00 — «Labrīt». 8.20 — Multiplikācijas filma. 8.35 — Brālīgo republiku estrāde. 9.20 — Dokumentālās filmas. 10.00 — TV — skolēniem. 10.30 — Mākslas filma «Viņa sievas grēksūdze». 11.55 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — Dokumentālā filma. 18.30 — TV forums. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas ziņas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuļi.» 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis». 21.50 — Kultūras dzīves lappuses.

29. janvāris. 8.00 — «Labrīt». 8.20 — Multiplikācijas filma. 8.35 — Koncertfilma. 8.55 — Dokumentālā filma. 9.15 — Mākslas filma. 10.35 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — TV — skolēniem. 18.50 — Koncerts. 19.10 — Mūzika un poēzija. 19.20 — TV un radio pasts. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas ziņas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti mazuļi» 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis». 21.50 — Jaunatnes ekrāns. 23.30 — Mākslas filmas «Sarkanie alpīnisti» 9. un 10. sērija.

30. janvāris. 9.00 — Ziņas. 9.15 — Rīta vingrošana. 9.30 — Dokumentālā filma. 10.00 — Koncertfilma. 10.30 — TV — skolēniem. 11.00 — «Veselība». 11.30 — Krievu tautas mūzikas koncerts. 12.00 — Nedēļas panorāma. 12.30 — Tautas deju ansambļa «Rasa» koncerts. 13.25 — Dokumentālās filmas. 14.05 — TV — skolēniem. 15.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: cilvēki un darbi. 16.00 — Grāmatu pasaulē. 16.40 — Mākslas filmas «Klausīties nodalījumos!» 1. sērija. 17.45 — Ziņas. 18.00 — Tautas patēriņa preces. 19.00 — Estrādes orbītā. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas ziņas (krievu val.). 21.35 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis». 21.50 — Mākslas filmas «Apkalpe» 1. sērija. 23.10 — Ziņas. 23.20 — Mākslas filmas «Sarkanie alpīnisti» 11. — 13. sērija.

31. janvāris. 9.00 — Ziņas. 9.15 — Rīta vingrošana. 9.30 — TV bērnu zīmējumu konkurss «Mana pasaule». 10.05 — TV skolēniem. 10.35 — Nedēļas atbalss. 11.10 — Dokumentālā filma. 11.40 — Mākslas filmas «Klausīties nodalījumos!» 2. sērija. 12.45 — Pie pasaku teicēja. 13.35 — M. Baranga «Svētais Mitīķe». Latvijas PSR Akadēmiskā drāmas teātra izrāde. 16.10 — TV skolēniem. 16.55 — Mūzika. 17.40 — Ziņas. 17.55 — Sarīkojumu dejas. 19.00 — «Vernisāža». 19.10 — Mākslas darbinieku portreti. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas ziņas (krievu val.) 20.35 — «Labu nakti, mazuļi». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filmas «Apkalpe» 2. sērija. 22.40 Ziņas.

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли. Латв. ССР. Издательство «Звайгзне». г. Рига. ул. М. Горького. 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 904 eks. (latv. val. 9 928 eks., krievu val. 3 976 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Vaļkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 167.

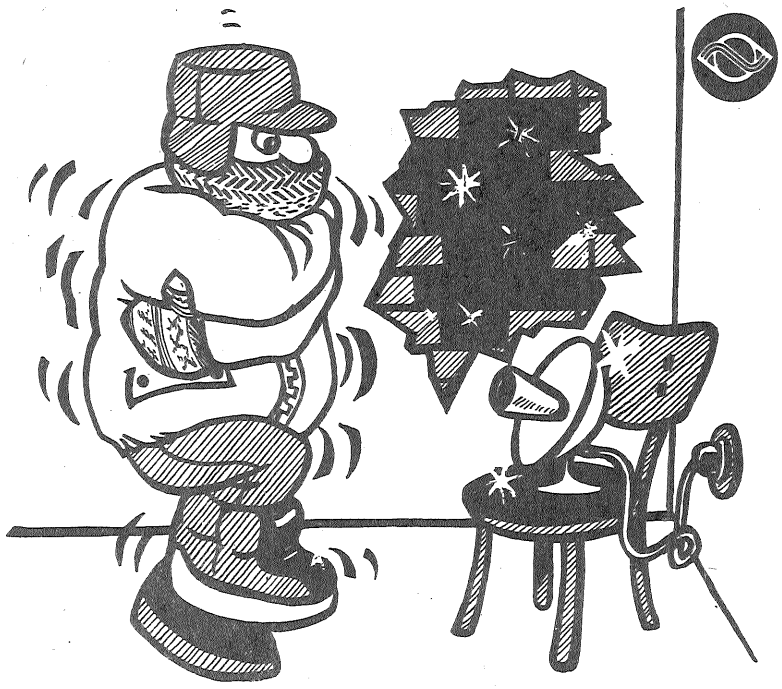

MŪSU ENERĢIJU — ENERGORESURSU TAUPĪŠANAI!

Neaizlīmēti logi un neapsistas durvis laiž cauri tikpat daudz aukstuma, CIK 10x10 CENTIMETRU LIELS CAURUMS JŪSU DZĪVOKĻA SIENĀ.

Uzņēmums «Energokontrole»
Latvijas reklāmas aģentūra

Sludinājumi

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS SAGĀDES UN RAŽOŠANAS APVIENĪBA

aicina darbā rajona pensionārus kartupeļu un sīpolu pārlasīšanai

Apmaksa: 6 rubļi par vienu tonnu pārlasītu kartupeļu un 10 rubļi par vienu tonnu sīpolu.

Uzziņas pa tālruņiem: 22094, 22758.

PREIĻU RAJONA SADZĪVES PAKALPOJUMU KOMBINĀTAM

pastāvīgā darbā Preiļos un Līvānos steidzami vajadzīgi **kurpnieki un to mācekļi.**

Uzziņas pa tālruņiem 21569, 44190.

ŠŪŠANAS FABRIKAS «ASOTE» LIVĀNU IECIRKNIM

vajadzīgs **šūšanas iekārtu remontatslēdznieks vai māceklis.**

Darbs vienā maiņā.

PIRCĒJU ZIŅĀŠANAI

1988. gada 31. janvārī universālveikals Preiļos strādās no plkst. 10.00 līdz 14.00, Līvānos — no plkst. 10.00 līdz 14.00, Aglonas ciemā veikali strādās no plkst. 10.00 līdz 14.00.

Administrācija

PAZUDIS medību suns (kuce), tumši brūns, krūtis — pelēkā krāsā. Atradēju par atlīdzību lūdz paziņot mednieku biedrībai. Telefons — 22606.

PĀRDOD jaunu zirgu. Telefons — 77755.

Līdzjūtības

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
ANTONA VORSLOVA
piederīgajiem, viņu pāragri smiltājā izvadot.

Kaimiņi

Nedz asaras, nedz mīlas glāsts
Vairs nespēs tevi modināt...
(B. Kuņajevs)

Esam kopā ar Lūciju Bramani, MĀMIŅU smiltājā aizvadot.

Kolhoza «Dzintars» grāmatvedības un ekonomiskie darbinieki

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
(J. Rūsiņš)

Skumju brīdī esam kopā ar Terēziju Ondzuli, no TĒVA mūžu atvadoties.

Lazdāni

Nokrīt lapa, izdeg svece,
Apklust tēva valodiņa.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību PĒTERA KARAKONA piederīgajiem, viņu smilšu kalniņā izvadot.

Līvānu slimnīcas kolektīvs

Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi
Palicējiem
Visu mūžu skan blakus.
(V. Grenkovs)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, ALBERTU BIRZĀKU pēdējā gaitā pavadot.

Oškalna kolhoza kolektīvs

Baltā ziemas rītā klusi
Nāves jūrā iebridusi
Dzīves upe tava.
(F. Bārda)

Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem, no NIKODEMA SONDORA uz mūžu atvadoties.

Kirova kolhoza kolektīvs

Mums visiem ļoti, ļoti sāp,
Ka baltā smilšu kalnā jāatnāk,
Ka nebij lemts tev vecums ilgs un silts,
Ka agri sagruva tavs dzīves tilts.
(S. Kaldupe)

Dalāmies bēdu smagumā ar piederīgajiem, BROŅISLAVU LOZDU izvadot kapu kalniņā.

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
(Ā. Elksne)

Baltajos bērzos kad klusi šalc pēdējā atvadu dziesma, esam kopā ar BROŅISLAVAS LOZDAS piederīgajiem, viņu smiltājā izvadot.

Lazdānu cūku fermas kolektīvs

Skaisti mani pavadiet,
Cieti vārtus aizveriet.
Ne mūžam neatnākšu
Jūsu vārtus virināt.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Ženijai Ciršai, VECMĀMIŅU kapu kalniņā izvadot.

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja